

MİEKO

ve Beşinci Hazine

1. baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul 2017
Yeni baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul 2023

Beyaz Balina Yayınları

MİEKO

ve Beşinci Hazine

MİEKO

and the Fifth Treasure

Eleanor Coerr

ISBN: 978-605-188-068-6

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49238

MATBAA SERTİFİKA NO: 42010

© Eleanor Coerr, 1977

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Editör: Aslı Onat

Son okuma: Ergül Karakaya

Çeviren: Tahire Firuze Başar Özkan

Kaligrafi: Cecil H. Uyehara

Kapak resmi: Selime Okuyan

Grafik uygulama: Ayşe Çalışkan

Baskı: ASSUM MATBAACILIK

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Güven İş merkezi B/Blok 315

Zeytinburnu - İstanbul

Cilt: Assum Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No:17 Kat:4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 544 66 68 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70

info@beyazbalina.com.tr

MİEKO ve Beşinci Hazine

Eleanor Coerr

Çeviren: Tahire Firuze Başar Özkan

İÇİNDEKİLER

MİEKO	9
BÜYÜKANNENİN EVİ	19
OKUL	27
BÜYÜKBABA	35
BEKLEYİŞ	43
YOŞİ	51
YARIŞMA	57
HİSAKO TEYZE	65
ARKADAŞLIK	75
UMUT	81
HAZİNE	87

BİRİNCİ BÖLÜM

美恵子

M İ E K O

“Mieko, haydi aşağı in, kahvaltı hazır!” diye seslendi büyükanne. Mutfaktan üst kata ulaşan sesi, oldukça neşeliydi. “Kalkma vakti geldi.”

Mieko, zaten kalkmıştı. Ama odasında hiç kıpırdamadan oturuyordu ve kendine acımakla meşguldü.

“Hemen geliyorum,” diye seslendi ve gözlerini kırmızı vernikle kaplı sandığın üzerinde sıralan-

miş hat* malzemelerine dikti. Resim öğretmeni Bay Araki bunlara “dört hazine” diyordu. Malzemeler bir samur fırça, bir mürekkep çubuğu, nilüfer şeklinde bir mürekkep taşı ve bir rulo pirinç kâğıdından oluşuyordu. Mieko, bu malzemeleri kullanarak Japon hat sanatı çalışmaları yapıyordu. Hayatta en sevdiği şeydi hat yapmak.

“Mieko, sen beşinci hazineyle –yani güzel bir kalple– dünyaya gelen şanslı azınlıktansın. Hat yapmaya başladığın zaman kalbindeki güzellik eline, elinden fırçaya, oradan da kâğıda geçiyor. Çok çalışman hâlinde, kesinlikle büyük bir sanatçı olacaksın,” demişti öğretmeni.

Mieko, ‘güzel bir kalbe sahip olmanın’ ne anlama geldiğini tam olarak kavrayamamıştı. Ama hiçbir şeyin onu hat yapmak kadar mutlu etmediğini ve kendini her fırça darbesinde geliştirdiğini biliyordu.

İç geçirerek odasında tek başına hat yaptığı günleri düşündü. Ne kadar güzeldi... Fırçasıyla kâğıda, dokular, kıvrımlar, noktalar ekler, onlara âdeta can verirdi. “İnsan” kelimesini resmetmek

* Yazı sistemleri ve yazı öğeleri kullanılarak geliştirilen, sıklıkla dekoratif amaçla kullanılan bir görsel sanat türü. (Ed. N.)

için çizdiği iki siyah çizgi, uzun adımlarla yürüyen iki bacağa benzerdi. Çizdiği “yağmur” kelimesinde ise yağmur damlalarının sesini duyardı âdeta. Hat yapmaya başladığı zaman, kendisini büyümlü bir dünyanın içinde bulurdu.

Fakat artık her şey değışmişti.

Nagazaki’ye^{*} atom bombasının atıldığı günü asla unutmıyacaktı. Şok dalgaları, yaşadıkları kasabayı da etkilemişti. Dünyanın sonu gelmişti sanki. Evlerin camları tuzla buz olmuş, çatılardaki kiremitler havaya uçmuştu. Bu sırada Mieko yere savrulmuş, yüzünü korumaya çalışırken sivri bir cam parçası, elini parmaklarından bileğine kadar kesmişti. Derin bir kesikti; her yer kan içinde kalmıştı. Olayın üzerinden iki hafta geçmiş olmasına rağmen, bandajların altındaki yarası hâlâ zonkluyordu.

Babası, sakın bir sesle, “Önemli bir şey yok,” demişti. “Elin hızla iyileşecek ve yakında tekrar hat yapmaya başlayabileceksin.”

Mieko, ona inanmamıştı. Yarası çok kötü görünüyordu ve elini kullanamıyordu. Ayrıca

* ABD’nin 9 Ağustos 1945’te Japon şehri Nagazaki’ye atom bombası atması sonucu 140 binden fazla insan hayatını kaybetti. (Ed. N.)

etrafında çok daha kötü yaralanmış kimseler görmüştü ve babası onlara da, “Önemli bir şey yok,” demişti. Hastaları kendilerini daha iyi hissetsinler diye böyle söylüyordu.

Mieko, şimdi de büyükbabasının çiftliğine yollanmıştı.

Annesi, zoraki bir gülümsemeyle, “Yalnızca birkaç aylığına gidiyorsun Mieko,” demişti. “Bizim, yaralılara yardım etmek için burada kalmamız gerek. Hem zaten temiz hava ve çiftlik yemekleri sana iyi gelecektir.”

Mieko, evinden ayrılmak istemiyordu. Ailesinden ayrılmak, onu çok üzüyordu. Yeni bir okula gitmek zorunda kalmaktan korkuyordu. Ve her şeyi altüst eden o berbat bombadan nefret ediyordu.

İçimdeki tüm bu acı ve nefret yüzünden kalbimde güzelliğe yer kalmadı artık, diye düşündü. Böylece beşinci hazine de yok olmaya başlamıştı.

Büyükannesi, “Hadi Mieko, kahvaltıya!” diye seslendi tekrar.

Mieko, kâküllerini çabucak tarayıp aşağı indi.

Sofraya oturdu ve çubuklarını* eline almaya ça-

* Bazı Asya ülkelerinde yemeği tabaktan ya da kâsedan almak için çatal ve kaşık yerine yemek çubukları kullanılır. (Ed. N.)

lıştı. Çubuklar düşünce büyükannesi onları yerden aldı ve Mieko'yu küçük bir bebekmiş gibi besledi.

Yiyecekleri tombul yüzünde kocaman bir gülümsemeyle kızın ağzına sokuşturup çenesini özenle sildikten sonra, “İyi yemek, her derde devadır,” dedi kıza.

Mieko, bu ilgiden pek de rahatsız olmuşa benzemiyordu, hele ki kendine bu kadar acırken.

Birden, “Aman Tanrım!” diyen büyükannesi, Mieko'nun kolunu usulca çimdikledi. “Bir deri bir kemik kalmışsın. Bu özel, beyaz pirinci bize gelirsın diye saklamıştık. Tabağında bir tane bile bırakma sakın.”

Mieko, annesinin bu pirince “gümüş pirinç” dediğini anımsadı. Birden evini özlediğini hissetti. Gözlerinde yaşlar birikmeye başladı ve güçlkle yutkundu.

Büyükannesi, Mieko'ya sarılıp sırtını sıvazlarken, “Şışış, tamam...” diye mırıldandı. “Yalnızca dünkü uzun tren yolculuğundan ötürü yorgunsun, o kadar.”

“Yarın kendini daha iyi hissedeceksın,” dedi büyükbabası da.

Mieko, ikisinin de kendisini anlamadıklarını düşünerek başını önüne eğdi. Yarın nasıl daha iyi olabilirdi ki? Bir daha hat yapamayacak ve beşinci hazineye sahip olmanın keyfini tadamayacaktı. Bombanın sesi, sürekli kulaklarında yankılanıyordu ve evinde artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını biliyordu.

Akşam yemeğinden sonra arka bahçedeki küvette yıkandılar. Sonra pamuklu kimonolarını^{*} giyip akşam esintisinin keyfini sürmek için dışarıda oturdular. Alacakaranlık oldu ve cırcır böcekleri ötmeye başladı. Mieko, böceklerin çıkardığı seslerin acıklı olduğunu düşündü.

Büyükbabası, evin arkasındaki küçük bahçede bulunan, büyük bir kayayı işaret ederek, “Şunu görüyor musun?” dedi gururla. “Geçen yıl bu kayayı at arabasıyla dağdan aşağı indirdim. Taşın üzerine kazınmış olan yazıyı okuyabiliyor musun?”

Mieko, yazıyı oluşturan çizgileri inceledi, fakat ne yazıldığını anlamakta güçlük çekti. Başını iki yana salladı.

* Japonların önden çapraz olarak kavuşan uzun ve geniş kollu ulusal giysisi. (Ed. N.)

“Dökülen su, asla bardağa dönmez. İnsan değiştiremeyeceği şeyler için üzülmemelidir demek oluyor bu.”

Bir an durup sözlerine devam etti: “Japonya’nın savaşı kaybetmesi gibi... Atom bombası nedeniyle kaybedilen ya da zarar gören şeyler gibi...” Bakışlarını Mieko’ya çevirdi. “Elinden yaralanman ve ailenin seni bize yollaması gibi...”

Büyükannesi, gülümseyerek Mieko’nun omzunu okşadı. “Biliyorum, on yaşındaki birinin tüm bunları anlaması hiç kolay değil ama yine de denemelisin.”

Mieko, gözyaşlarına hâkim olmaya çalıştı. Olan biteni anlamak istemiyordu. Tek istediği, eve geri dönmek ve her şeyin eskisi gibi olmasıydı.

Yatma vakti geldiğinde, büyükannesi Mieko için yere bir yatak serdi ve sivrisinekler girmesin diye, üzerine bir tel astı.

Kadın, sandığın üzerinde torununun “dört hazine hat setini” gördüğü zaman, bunu onaylayarak başını salladı. “Hat malzemelerini unutmamışsın, aferin. Yakında tekrar çalışmaya başlayacaksın.”

“Hayır, başlamayacağım!” diye bağırان Mieko, yerinden fırlayıp dört hazineyi bir çekmeceye tıktı. “Bomba her şeyi mahvetti büyükanne. Bir daha asla hat yapamayacağım.”

“Böyle konuşma,” dedi büyükannesi telaşla. “Elin iyileşecek...”

“Fakat parmaklarım daima kurumuş karidesler gibi katı ve biçimsiz olacak,” dedi Mieko alçak sesle. “Ve fırça darbelerim çubuklara benzeyecek.”

Çaresizlikle kendini yatağa attı ve örtüyü başına kadar çekti.

Büyükannesi, derin bir iç geçirip, “Ailene sağ salim buraya vardığını yazacağım,” dedi ve ışığı kapattı. “İyi geceler.”

Mieko, evinden ilk kez bu kadar uzaktaydı. Kendi yatak odasını, öğretmeninin yaptığı, duvarda asılı duran resmi, bahçedeki şeftali ağacının yapraklarının hıştısını özlemişti.

Ya anne babasının başına bir şey gelirse ne olacaktı? Ya hastalanıp ölürlerse? Ya onları bir daha göremezse? En sonunda yorgun düşen Mieko, yüzünü yastığa gömdü ve ağlayarak uyuyakaldı.

O gece bir kâbus gördü. Tepesinde bir uçak vızıldıyor, derken yüzünde büyük bir bomba patlıyordu. Mieko, çığlık atarak uyandı.

Yer yatağının yanına diz çöken büyükbabası, “Savaş bitti artık,” diyerek ona sarıldı. “Artık bomba falan yok.”

Fakat Mieko, tüm vücudunu sarsan hıçkırıklara engel olamıyordu.

“Şşşşt! Ağlamayı bırak artık,” diye fısıldadı büyükbabası. “Gözyaşlarının atom bombası yüzünden ölen kimseye faydası olmayacak. Onların ruhları, Ölüm Nehri’nden geçerek cennete yüzmek zorunda. Döktüğün her gözyaşı damlası nehre düşecek ve suyu daha da derinleştirecek.”

Mieko, buz gibi suyla mücadele etmenin nasıl bir şey olduğunu hayal ederek ürperdi. Sonunda ağlamayı bırakıp sakinleşti.

Büyükbabası, yatak örtüsünü düzelterip, “Artık kasvetli şeyler düşünmeyi bırak ve bahçedeki kaya gibi –deliksiz – uyumaya bak,” diye ekledi.

Mieko, büyükbabası odadan çıkar çıkmaz kalkıp pencereyi açtı. Kâküllerini geriye itti ve gece

havası, nemli alnını serinletti. Büyükbabasının kayasını güçlükle seçebiliyordu. Kayaya acıdı, her şeyi yutan karanlıkta yapayalnızdı. Tıpkı onun gibi...